

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 4. siječnja 2023.

[[Multimedia](#)]

Kateheze o razlučivanju. 14. Duhovno praćenje

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prije nego započnem ovu katehezu želim da se pridružimo svima onima koji, tu u blizini, odaju počast Benediktu XVI. i upraviti svoju misao njemu, koji je bio veliki učitelj kateheze. Njegova oštromna i uljudna misao nije bila autoreferencijalna, nego crkvena, jer nas je uvijek htjela pratiti do susreta s Isusom. Isus, Raspeti i Uskrsli, Živi i Gospodin, je bio cilj kojem nas je papa Benedikt, ruku pod ruku, vodio. Neka nam pomogne otkriti u Kristu radost vjere i nadu življenja.

Ovom današnjom katehezom zaključujemo ciklus posvećen temi razlučivanja i to činimo dovršavajući govor o pomoćima koje ga mogu i moraju podupirati: potpomoći proces razlučivanja. Jedna od tih gesti je *duhovno praćenje*, koje je važno prije svega za upoznavanje sebe samih, za koje smo vidjeli da je nezaobilazan uvjet za razlučivanje. Kad mi sami gledamo sebe u zrcalu to ne pomaže uvijek, jer se može imati iskrivljenu sliku. No, gledati se u zrcalo uz tuđu pomoć, to veoma pomaže jer ti drugi kaže istinu – kad je istinoljubiv – i tako ti pomaže.

Božja milost u nama uvijek radi na našoj naravi. Služeći se jednom evanđeoskom prisposodobom, milost možemo usporediti s dobrim sjemenom, a narav sa zemljom (usp. *Mk 4, 3-9*). Važno je, nadasve, *dati se upoznati*, ne plašeći se dijeliti najosjetljivije vidike, gdje vidimo da smo osjetljiviji,

slabiji ili u strahu da ćemo naići na osudu. Dopustiti da nas drugi upoznaju, očitovati same sebe nekoj osobi koja nas prati na životnom putu. Ne da odlučuje za nas, to ne, nego da nas prati. *Krhkost* je, zapravo, naše pravo bogatstvo: mi smo bogati u krhkosti, svi. To je pravo bogatstvo, koje moramo naučiti poštivati i prihvaćati, jer, kad se prikaže Bogu, čini nas sposobnima za nježnost, milosrđe i ljubav. Jao onima koji se ne osjećaju krhkima: kruti su, nalik diktatorima. Naprotiv, osobe koje s poniznošću prepoznaju vlastite krhkosti imaju više razumijevanja za druge. Krhkost – mogu slobodno reći – čini nas ljudima. Nije slučajno da nam prva od tri Isusove napasti u pustinji – ona povezana s glađu – pokušava ukrasti krhkost, predstavljajući nam je kao zlo kojega se moramo osloboditi, prepreku da budemo poput Boga. No, to je naše najdragocjenije blago: naime Bog je, da bi nas učinio sličnima sebi, htio u potpunosti podijeliti našu vlastitu krhkost. Pogledajmo križ – Bog koji je sišao upravo u krhkosti. Pogledajmo jaslice – dolazi u najvećoj ljudskoj krhkosti. On je dijelio našu krhkost.

Duhovno praćenje, ako je poučljivu Duhu Svetome, pomaže *razotkriti dvoznačnosti*, čak i one ozbiljne, u našem promišljanju o nama samima i našem odnosu s Gospodinom. Evanđelje nam stavlja pred oči različite primjere oslobađajućih i razgovora koji donose jasnost koje je Isus vodio. Sjetimo se, na primjer, razgovora sa Samarijankom, koji mi čitamo i čitamo i uvijek je prisutna ta Isusova mudrost i nježnost; sjetimo se razgovora sa Zakejem, sa ženom grešnicom, s Nikodemom i s učenicima iz Emausa: Gospodinov način približavanja. Osobe koje imaju istinski susret s Isusom ne boje se otvoriti mu svoje srce, iznijeti vlastitu ranjivost i nedostatnost, vlastitu krhkost. Na taj način njihovo otvaranje samih sebe postaje iskustvo spasenja, besplatno primljenog oprosta.

Ispričati drugima ono što smo doživjeli ili za čim tragamo pomaže prije svega da u sebi samima izvedemo neke stvari na čistac, *iznoseći na vidjelo mnoge misli koje su u nama*, a koje nas često uznemiruju svojim neprestanim ponavljanjima. Koliko nam se puta, u trenucima tame, javljaju ovakve ili slične misli: „Sve sam krivo učinio, potpuno sam bezvrijedan, nitko me ne razumije, nikad neću uspjeti, osuđen sam na neuspjeh”, koliko su nam se samo puta javljale takve misli. Lažne i otrovne misli, koje susret s drugima pomaže *razotkriti*, kako bismo se mogli osjećati voljenima i cijenjenima od Gospodina takvi kakvi jesmo, sposobni činiti dobra djela za njega. S iznenađenjem otkrivamo različite načine viđenja stvari, znakove dobra koji su oduvijek prisutni u nama. Istina je, svoje slabosti možemo dijeliti jedni s drugima, s onim koji nas prati u životu, u duhovnom životu, s učiteljem duhovnog života, bio on vjernik laik ili svećenik i reći: „Vidi što mi se događa: kako sam samo jadan/na, događa mi se to i to“. A onaj koji prati odgovara: „Dà, svi imamo te stvari“. To nam pomaže da ih dobro razjasnimo i vidimo gdje su im korijeni te ih tako prevladamo.

Onaj ili ona koji prate – pratitelj ili pratiteljica – ne zamjenjuje Gospodina, ne obavlja sav posao namjesto osobe koju se prati, nego je prati, potiče je da tumači ono što joj se odigrava u srcu, tome mjestu *par excellence* gdje Gospodin govori. Duhovni pratitelj, kojeg mi zovemo *duhovnik* – ne sviđa mi se baš taj izraz, drži mi je izraz *duhovni pratitelj*, bolji je – je onaj koji vam kaže:

„Dobro, vidi ovo, vidi ono“, skreće ti pažnju na stvari koje ti možda promaknu; pomaže ti da bolje razumiješ znakove vremena, glas Gospodnji, glas napasnika, glas teškoća koje ne možeš svladati. Zato je vrlo važno ne hodati sam. Ima jedna mudra afrička izreka – jer oni imaju tu mističnost plemena – koja kaže: „Želiš li brzo stići, idi sam; ako želiš stići sigurno, idi s drugima“, idi u pratnji drugih, idi sa svojim narodom. To je važno. U duhovnom životu bolje je biti u pratnji nekoga tko zna sve o nama i pomaže nam. I to je duhovno praćenje.

To praćenje može biti plodno ako i s jedne i s druge strane postoji iskustvo *sinovstva* i duhovnog *bratstva*. Otkrivamo da smo djeca Božja kad otkrijemo da smo braća, djeca istoga Oca. Zato je bitno biti *uključeni u zajednicu u hodu*. Mi nismo sami, pripadamo nekom narodu, nekoj državi, nekom gradu koji putuje, jednoj Crkvi, župi, ovoj skupini... zajednica u hodu. Gospodinu se ne ide sam. To moramo dobro shvatiti. Kao u evanđeoskom izvještaju o uzetome čovjeku, često osjetimo podršku i bivamo ozdravljeni zahvaljujući vjeri drugoga (usp. *Mk 2, 1-5*) koji nam pomaže ići naprijed, zato što svi mi ponekad imamo unutarne paralize i potreban nam je netko tko će nam pomoći nadvladati taj konflikt svojom pomoći. Gospodinu se ne ide sam, zapamtimo to dobro. Neki drugi put smo mi ti koji preuzimamo tu zadaću u odnosu na brata ili sestru i mi postajemo pratitelji i pomažemo nekom drugom. Bez iskustva sinovstva i bratstva, praćenje može izazvati nerealna očekivanja, nesporazume, oblike ovisnosti koji osobu ostavljaju u infantilnom stanju. Praćenje, ali kao djeca Božja i braća jedni drugima.

Djevica Marija je učiteljica razlučivanja: *malo govori, mnogo sluša i čuva u srcu* (usp. *Lk 2, 19*). Tri stava Majke Božje: malo govoriti, mnogo slušati i čuvati u srcu. I onih nekoliko puta kad govori, ostavlja trag. U Ivanovu Evanđelju, na primjer, postoji vrlo kratka Marijina rečenica koja je zapovijed kršćanima svih vremena: „Što god vam rekne, učinite!“ (usp. 2, 5). Zanimljivo je to: jednom sam čuo jednu vrlo dobru, vrlo pobožnu staricu, nije studirala teologiju, bila je vrlo jednostavna. Rekla mi je: „Znate li koja je gesta koju Gospa uvijek čini?“. Ne znam: mazi te, zove te... „Ne: gesta koju Gospa čini je ova“ [pokazuje kažiprstom]. Nisam shvatio te sam pitao: „Što to znači?“. A starica je odgovorila: „Uvijek pokazuje na Isusa“. To je lijepo: Gospa ne uzima ništa za sebe, pokazuje na Isusa. *Činite ono što vam Isus kaže*: takva je Gospa. Marija zna da Gospodin govori svačijem srcu i traži da se ta riječ pretoči u djela i izbore. Ona je to znala činiti više nego itko drugi i prisutna je u glavnim trenucima Isusova života, osobito u najvećem času njegove smrti na križu.

Draga braćo i sestre, završavam ovaj niz kateheza o razlučivanju: razlučivanje je umijeće, *umijeće koje se može svladati* i koje ima svoja pravila. Ako se dobro nauči, ono omogućuje živjeti duhovno iskustvo na sve ljepši i uređeniji način. Razlučivanje je, nadasve, Božji dar, za kojeg treba vazda moliti, ne umišljajući si da smo već u tome jako iskusni i samodostatni. Gospodine, daj mi milost razlučivanja u životnim trenucima, što mi je činiti, što moram shvatiti. Daj mi milost razlučivanja i daj mi osobu koja će mi pomoći u razlučivanju.

Gospodinov se glas uvijek može prepoznati, ima jedinstveni stil, to je glas koji smiruje, hrabri i

umiruje u teškoćama. Evanđelje nas na to neprestano podsjeća: „Ne boj se“ (Lk 1, 30), kako je lijepa ta anđelova riječ upućena Mariji nakon Isusova uskrsnuća. „Ne boj se“, „ne bojte se“, to je upravo Gospodinov stil: „ne boj se!“. „Ne boj se!“ ponavlja Gospodin i nama danas. „Ne boj se“, ako se uzdamo u njegovu riječ, dobro ćemo odigrati utakmicu života i moći ćemo pomoći drugima. Kao što se kaže u Psalmu, njegova je Riječ *nozi našoj svjetiljka i svjetlo našoj stazi* (usp. 119, 105).

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Preksutra ćemo slaviti svetkovinu Bogojavljenja; poput mudraca, znajte otvorenog uma tražiti Krista, svjetlo svijeta i Spasitelja ljudskog roda.

Pozivam sve da ustraju u bliskosti i solidarnosti s mučeničkim ukrajinskim narodom koji toliko pati i trpi, zazivajući za njih dar mira. Ne umorimo se moliti. Ukrajinski narod pati, ukrajinska djeca pate: molimo za njih.

I svima moj blagoslov.